Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 20ής Δεκεμβρίου 2017*

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012 – Πεδίο εφαρμογής – Αγωγή αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας ασκηθείσα κατά των μελών μιας επιτροπής πιστωτών τα οποία απέρριψαν πρόγραμμα εξυγιάνσεως στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας»

Στην υπόθεση C-649/16,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία) με απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 19 Δεκεμβρίου 2016, στο πλαίσιο της δίκης

Peter Valach,

Alena Valachová,

SC Europa ZV II a.s.,

SC Europa LV a.s.,

VAV Parking a.s.,

SC Europa BB a.s.,

Byty A s.r.o.

κατά

Waldviertler Sparkasse Bank AG,

Československá obchodná banka a.s.,

Stadt Banská Bystrica,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin και E. Regan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: A. Calot Escobar

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– οι P. Valach, A. Valachová, SC Europa ZV II a.s., SC Europa LV a.s., VAV Parking a.s., SC Europa BB a.s. και Byty A s.r.o., εκπροσωπούμενοι από τη Z. Nötstaller, Rechtsanwältin,

– οι Waldviertler Sparkasse Bank AG, Československá obchodná banka a.s. και Stadt Banská Bystrica, εκπροσωπούμενες από την S. Fruhstorfer, Rechtsanwältin,

– η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την J. García-Valdecasas Dorrego,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον M. Wilderspin και την M. Heller,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ, αφενός, του Peter Valach, της Alena Valachová, της SC Europa ZV II a.s, της SC Europa LV a.s., της VAV Parking a.s., της SC Europa BB a.s. και της Byty A s.r.o. και, αφετέρου, της Waldviertler Sparkasse Bank AG, της Československá obchodná banka a.s. και της Stadt Banská Bystrica (Δήμου της Banská Bystrica) σχετικά με αγωγή αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας ασκηθείσα κατόπιν της απορρίψεως προγράμματος εξυγιάνσεως στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας που αφορά τη VAV invest s.r.o.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Ο κανονισμός 1215/2012

3 Στις αιτιολογικές σκέψεις 10 και 34 του κανονισμού 1215/2012 εκτίθενται τα εξής:

«(10) Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού πρέπει να καλύπτει όλες τις κύριες αστικές και εμπορικές υποθέσεις εκτός από κάποια σαφώς καθορισμένα ζητήματα […]

[…]

(34) Θα πρέπει να διασφαλισθεί η συνέχεια μεταξύ της Σύμβασης[, της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 7), όπως τροποποιήθηκε με τις διαδοχικές συμβάσεις για την προσχώρηση των νέων κρατών μελών στη Σύμβαση αυτή (στο εξής: Σύμβαση των Βρυξελλών)], του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 [του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την

αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1),] και του παρόντος κανονισμού, και γι' αυτό το σκοπό θα πρέπει να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις. Η ίδια ανάγκη συνέχειας ισχύει και όσον αφορά την ερμηνεία των διατάξεων από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης της Σύμβασης των Βρυξελλών […] και των κανονισμών που την αντικατέστησαν.»

4 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1215/2012 έχει ως εξής:

«Εξαιρούνται από την εφαρμογή του:

[…]

β) οι πτωχεύσεις, […] οι πτωχευτικοί συμβιβασμοί και άλλες ανάλογες διαδικασίες».

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1346/2000

5 Στις αιτιολογικές σκέψεις 4, 6 και 7 του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ 2000, L 160, σ. 1), εκτίθενται τα εξής:

«(4) Για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, απαιτείται να μην υπάρχουν κίνητρα για τα μέρη να μεταφέρουν τα περιουσιακά τους στοιχεία ή τις νομικές διαφορές τους από ένα κράτος μέλος σε άλλο επιδιώκοντας να βελτιώσουν τη νομική του[ς] θέση ("*forum shopping*").

[…]

(6) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιορίζεται σε διατάξεις που διέπουν την αρμοδιότητα για την έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας και τις δικαστικές αποφάσεις που απορρέουν άμεσα από τις διαδικασίες αφερεγγυότητας και έχουν στενή σχέση με αυτές. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει διατάξεις για την αναγνώριση αυτών των δικαστικών αποφάσεων και του εφαρμοστέου δικαίου, οι οποίες επίσης ανταποκρίνονται στην προαναφερόμενη αρχή.

(7) Οι πτωχεύσεις, πτωχευτικοί συμβιβασμοί και άλλες ανάλογες διαδικασίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης των Βρυξελλών […]».

6 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Αρμόδια για την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας είναι τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του οφειλέτη. Για τις εταιρίες και τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, ότι κέντρο των κυρίων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας.»

Το σλοβακικό δίκαιο

7 Το άρθρο 415 του Občiansky zákonník (σλοβακικού αστικού κώδικα) προβλέπει τα εξής:

«Καθένας υποχρεούται να συμπεριφέρεται με τρόπο που να μην προκαλεί ζημία στην υγεία, την περιουσία, τη φύση και το περιβάλλον.»

8 Το άρθρο 420, παράγραφος 1, του κώδικα αυτού έχει ως εξής:

«Καθένας ευθύνεται για τη ζημία που προκάλεσε λόγω παραβιάσεως νόμιμης υποχρεώσεως.»

9 Σύμφωνα με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, στη διαδικασία αφερεγγυότητας, κατά το σλοβακικό δίκαιο, γίνεται διάκριση μεταξύ διαδικασίας πτωχεύσεως και διαδικασίας εξυγιάνσεως. Η τελευταία ρυθμίζεται στα άρθρα 108 έως 165 του νόμου περί πτωχεύσεων.

10 Κατά το άρθρο 127, παράγραφος 1, του νόμου περί πτωχεύσεων, η επιτροπή πιστωτών αποτελείται από τρία έως πέντε μέλη που διορίζονται από τη συνέλευση των πιστωτών σύμφωνα με τον εν λόγω νόμο. Κατά την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, όλα τα μέλη της επιτροπής πιστωτών είναι υποχρεωμένα να ενεργούν με γνώμονα το κοινό συμφέρον όλων των πιστωτών.

11 Η επιτροπή αυτή είναι επιφορτισμένη, από κοινού με τη συνέλευση των πιστωτών, με την έγκριση, σύμφωνα με το άρθρο 133, παράγραφος 1, του εν λόγω νόμου, του προγράμματος εξυγιάνσεως που καταρτίζεται από τον αφερέγγυο οφειλέτη. Σε περίπτωση που η επιτροπή πιστωτών απορρίψει το πρόγραμμα εξυγιάνσεως ή δεν λάβει απόφαση εντός των προθεσμιών του άρθρου 144, παράγραφος 1, του νόμου περί πτωχεύσεων, ο σύνδικος οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 144, παράγραφος 2, του νόμου αυτού, να υποβάλει αμελλητί αίτηση προκειμένου να κινηθεί η πτωχευτική διαδικασία.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

12 Η VAV invest είναι εταιρία που έχει συσταθεί κατά το σλοβακικό δίκαιο και κατά της περιουσίας της έχει κινηθεί διαδικασία εξυγιάνσεως στη Σλοβακία. Η Waldviertler Sparkasse Bank, η Československá obchodná banka και η Stadt Banská Bystrica (Δήμος της Banská Bystrica) διορίστηκαν μέλη της επιτροπής πιστωτών.

13 Η VAV invest πρότεινε, όπως προβλέπεται από τον νόμο περί πτωχεύσεων, ένα πρόγραμμα εξυγιάνσεως. Ωστόσο, η επιτροπή πιστωτών, κατά τη συνεδρίαση της 11ης Δεκεμβρίου 2015, απέρριψε το πρόγραμμα αυτό χωρίς να προβάλει λυσιτελή αιτιολογία, με αποτέλεσμα να μην προχωρήσει η διαδικασία εξυγιάνσεως και να γίνει ρευστοποίηση της περιουσίας της VAV invest στο πλαίσιο της διαδικασίας πτωχεύσεως που κινήθηκε στη συνέχεια.

14 Λόγω της απορρίψεως του προγράμματος εξυγιάνσεως, αφενός, ο P. Valach και η A. Valachová υποστηρίζουν ότι υπέστησαν ζημία συνιστάμενη σε μεγάλη απομείωση της αξίας των εταιρικών μεριδίων της VAV invest τα οποία αυτοί κατείχαν, καθώς και σε διαφυγόντα κέρδη. Αφετέρου, η SC Europa ZV II, η SC Europa LV, η VAV Parking, η SC Europa BB και η Byty A, ως εταιρίες ειδικού σκοπού, φέρονται ότι υπέστησαν ζημία από την επαπειλούμενη ματαίωση ή καθυστέρηση της εκτελέσεως οικοδομικών έργων.

15 Οι ενάγοντες της κύριας δίκης άσκησαν ενώπιον του Landesgericht Krems an der Donau (πρωτοδικείο του Krems an der Donau, Αυστρία) αγωγή αποζημιώσεως και υποστηρίζουν ότι η Waldviertler Sparkasse Bank, η Československá obchodná banka και η Stadt Banská Bystrica (Δήμος της Banská Bystrica) παρέβησαν τη γενική υποχρέωση πρόληψης που προβλέπεται στο άρθρο 415 του σλοβακικού αστικού κώδικα καθώς και τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του νόμου περί πτωχεύσεων ως μέλη της επιτροπής πιστωτών, ιδίως όσον αφορά την υποχρέωση να ενεργούν με γνώμονα το κοινό συμφέρον όλων των πιστωτών, και ότι, κατά συνέπεια, αυτές ευθύνονται για τις ζημίες που υπέστησαν οι ως άνω ενάγοντες της κύριας δίκης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 420 του σλοβακικού αστικού κώδικα.

16 Το Landesgericht Krems an der Donau (πρωτοδικείο του Krems an der Donau) απέρριψε την αγωγή χωρίς να προβεί σε εξέταση επί της ουσίας, λόγω ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας. Κατά το ως άνω δικαιοδοτικό όργανο, σύμφωνα με τον νόμο περί πτωχεύσεων, η επίμαχη αγωγή αποζημιώσεως συνδέεται άρρηκτα με την ιδιότητα των εναγομένων της κύριας δίκης ως μελών της επιτροπής πιστωτών και με τις εξ αυτής πηγάζουσες υποχρεώσεις. Ως εκ τούτου, η εν λόγω αγωγή αποζημιώσεως απορρέει άμεσα από το πτωχευτικό δίκαιο και βρίσκεται σε στενή συνάφεια με αυτό.

Συνακόλουθα, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 1215/2012, η εν λόγω αγωγή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού και, επομένως, επ' αυτής πρέπει να τύχει εφαρμογής ο κανονισμός 1346/2000. Στην περίπτωση αυτή, κατά το ως άνω δικαιοδοτικό όργανο, το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία είναι εκείνο ενώπιον του οποίου κινήθηκε η διαδικασία αφερεγγυότητας.

17 Οι ενάγοντες της κύριας δίκης άσκησαν έφεση ενώπιον του Oberlandesgericht Wien (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο της Βιέννης, Αυστρία), το οποίο επικύρωσε την απόρριψη της αγωγής λόγω ελλείψεως διεθνούς δικαιοδοσίας στο μέτρο που η επίμαχη αγωγή εμπίπτει στη διαδικασία αφερεγγυότητας καθόσον έχει σχέση με τη μη τήρηση, εκ μέρους ενός υποχρεωτικού οργάνου το οποίο προβλέπεται στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, των υποχρεώσεων που αυτό υπέχει με γνώμονα το συμφέρον της ομάδας των πιστωτών. Κατά την εκτίμηση του εν λόγω δικαστηρίου, η αγωγή αυτή, ως παρεπόμενη αγωγή της πτωχευτικής διαδικασίας, εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 1215/2012.

18 Οι ενάγοντες της κύριας δίκης άσκησαν αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία).

19 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς την οριοθέτηση των αντιστοίχων πεδίων εφαρμογής των κανονισμών 1215/2012 και 1346/2000, ιδίως όσον αφορά αγωγή αποζημιώσεως που στρέφεται κατά των μελών μιας επιτροπής πιστωτών λόγω της συμπεριφοράς που αυτά επέδειξαν σε ψηφοφορία στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας.

20 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού […] 1215/2012 […] την έννοια ότι η αγωγή αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας, την οποία έχουν ασκήσει, στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, κάτοχοι εταιρικών μεριδίων αφερέγγυου οφειλέτη –όπως [ο P. Valach και η A. Valachová]– και εταιρίες ειδικού σκοπού συνδεόμενες με επαγγελματική σχέση με τον αφερέγγυο οφειλέτη –όπως [οι SC Europa ZV II, SC Europa LV, VAV Parking, SC Europa BB και Byty A]– κατά μελών μιας επιτροπής πιστωτών, που φέρονται να επέδειξαν παράνομη συμπεριφορά σε ψηφοφορία σχετική με πρόγραμμα εξυγιάνσεως, αφορά την πτώχευση υπό την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 1215/2012 και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

21 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 1215/2012 έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή τυγχάνει εφαρμογής επί αγωγής αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας, η οποία έχει ασκηθεί κατά των μελών μιας επιτροπής πιστωτών λόγω της συμπεριφοράς που αυτά επέδειξαν σε ψηφοφορία σχετική με πρόγραμμα εξυγιάνσεως στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, και ότι, ως εκ τούτου, μια τέτοια αγωγή δεν εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.

22 Για να δοθεί απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να προσδιοριστεί το εύρος της διεθνούς δικαιοδοσίας του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου κινήθηκε η διαδικασία αφερεγγυότητας, καθόσον το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 1215/2012, που εφαρμόζεται επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων, εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τις «πτωχεύσεις, [τους] πτωχευτικο[ύς] συμβιβασμο[ύς] και άλλες ανάλογες διαδικασίες».

23 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 34 του κανονισμού 1215/2012, θα πρέπει να διασφαλισθεί η αναγκαία συνέχεια, αφενός, μεταξύ της Συμβάσεως των Βρυξελλών, του κανονισμού 44/2001 και του κανονισμού 1215/2012 και, αφετέρου, όσον αφορά την ερμηνεία, από το Δικαστήριο, της Σύμβασης αυτής και των κανονισμών που την αντικατέστησαν.

24 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι κανονισμοί 1215/2012 και 1346/2000 πρέπει να ερμηνεύονται έτσι ώστε να αποτρέπεται οποιαδήποτε επικάλυψη μεταξύ των κανόνων δικαίου που αυτοί προβλέπουν και οποιοδήποτε κενό δικαίου. Επομένως, οι αγωγές οι οποίες εξαιρούνται, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 1215/2012, από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού, καθόσον εμπίπτουν στην κατηγορία που περιλαμβάνει τις «πτωχεύσεις, [τους] πτωχευτικο[ύς] συμβιβασμο[ύς] και άλλες ανάλογες διαδικασίες», εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1346/2000. Αντιστοίχως, οι αγωγές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000 εμπίπτουν σε εκείνο του κανονισμού 1215/2012 (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, Tünkers France και Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, σκέψη 17).

25 Όπως προκύπτει ιδίως από την αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 1215/2012, πρόθεση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να εκλάβει υπό ευρεία έννοια τις κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» και να προσδώσει, κατά συνέπεια, σε αυτόν ευρύ πεδίο εφαρμογής. Αντιθέτως, το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1346/2000, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη του 6, δεν πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικώς (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, Tünkers France και Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, σκέψη 18 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

26 Κατ' εφαρμογήν των αρχών αυτών, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι μόνον οι αγωγές που απορρέουν άμεσα από διαδικασία αφερεγγυότητας και συνδέονται στενά με αυτή δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1215/2012. Κατά συνέπεια, μόνον αυτές οι αγωγές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1346/2000 (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, Tünkers France και Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, σκέψη 19 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

27 Ακριβώς το ίδιο κριτήριο χρησιμοποιείται στην αιτιολογική σκέψη 6 του κανονισμού 1346/2000 για τον προσδιορισμό του αντικειμένου του. Ειδικότερα, κατά την αιτιολογική αυτή σκέψη, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει να περιορίζεται σε διατάξεις που διέπουν την αρμοδιότητα για την έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας και τις δικαστικές αποφάσεις που «απορρέουν άμεσα από τις διαδικασίες αφερεγγυότητας και έχουν στενή σχέση με αυτές».

28 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να κριθεί, με γνώμονα τις προηγούμενες σκέψεις, εάν αγωγή αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης πληροί αυτό το διττό κριτήριο.

29 Όσον αφορά το πρώτο κριτήριο, υπενθυμίζεται ότι, προκειμένου να κριθεί εάν μια αγωγή απορρέει άμεσα από διαδικασία αφερεγγυότητας, το καθοριστικής σημασίας στοιχείο για να προσδιοριστεί ο τομέας στον οποίο εμπίπτει η αγωγή δεν είναι, κατά το Δικαστήριο, το δικονομικό πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται, αλλά η νομική βάση της. Κατά την προσέγγιση αυτή, πρέπει να εξετάζεται αν το επίδικο δικαίωμα ή η επίδικη παροχή στηρίζεται στους κοινούς κανόνες του αστικού και εμπορικού δικαίου ή σε κανόνες με τους οποίους εισάγονται παρεκκλίσεις που ισχύουν ειδικώς στην περίπτωση των διαδικασιών αφερεγγυότητας (απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, Tünkers France και Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, σκέψη 22).

30 Εν προκειμένω, από τις διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι η αγωγή της κύριας δίκης αποσκοπεί στο να αναγνωριστεί η ευθύνη των μελών της επιτροπής πιστωτών η οποία, σε ψηφοφορία που έλαβε χώρα στις 11 Δεκεμβρίου 2015, απέρριψε το πρόγραμμα εξυγιάνσεως που

πρότεινε η VAV invest. Ακριβώς λόγω της απορρίψεως αυτής, κινήθηκε η πτωχευτική διαδικασία. Πλην όμως, οι ενάγοντες της κύριας δίκης φρονούν ότι η επιτροπή αυτή ενήργησε κατά μη σύννομο τρόπο, στοιχείο που αποτέλεσε τον λόγο για τον οποίο ασκήθηκε η αγωγή αποζημιώσεως.

31 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι στη διαδικασία αφερεγγυότητας γίνεται διάκριση, κατά τη σλοβακική νομοθεσία, μεταξύ δύο πιθανών οδών επιλύσεως των διαφορών, ήτοι μεταξύ, αφενός, της διαδικασίας εξυγιάνσεως και, αφετέρου, της διαδικασίας πτωχεύσεως. Εάν, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγιάνσεως, η επιτροπή πιστωτών απορρίψει το πρόγραμμα εξυγιάνσεως ή δεν λάβει απόφαση εντός των προθεσμιών του άρθρου 144, παράγραφος 1, του νόμου περί πτωχεύσεων, ο σύνδικος οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 144, παράγραφος 2, του νόμου αυτού, να υποβάλει αμελλητί αίτηση προκειμένου να κινηθεί η πτωχευτική διαδικασία.

32 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να επισημανθεί ότι, εν προκειμένω, η αγωγή αποζημιώσεως ασκήθηκε, αφενός, από κατόχους εταιρικών μεριδίων της εταιρίας που αποτελεί αντικείμενο της διαδικασίας αφερεγγυότητας και, αφετέρου, από εταιρίες συνδεόμενες με επαγγελματικές σχέσεις με την ως άνω εταιρία.

33 Επιπλέον, η αγωγή αυτή αποσκοπεί, ιδίως, στο να προσδιοριστεί αν τα μέλη της επιτροπής πιστωτών παρέβησαν, κατά την εκ μέρους τους απόρριψη του προγράμματος εξυγιάνσεως, πράγμα που είχε ως συνέπεια την κίνηση της πτωχευτικής διαδικασίας, την υποχρέωση την οποία αυτά υπείχαν και η οποία συνίστατο στο να ενεργούν με γνώμονα το κοινό συμφέρον όλων των πιστωτών.

34 Πράγματι, όπως απορρέει από την απόφαση περί παραπομπής, κατά το άρθρο 127, παράγραφος 4, του νόμου περί πτωχεύσεων, όλα τα μέλη της επιτροπής πιστωτών είναι υποχρεωμένα να ενεργούν με γνώμονα το κοινό συμφέρον όλων των πιστωτών στο μέτρο που η επιτροπή αυτή έχει ως αποστολή, από κοινού με τη συνέλευση των πιστωτών, να αξιολογεί και, ενδεχομένως, να εγκρίνει, σύμφωνα με το άρθρο 133, παράγραφος 1, του νόμου αυτού, το πρόγραμμα εξυγιάνσεως που καταρτίζεται από τον αφερέγγυο οφειλέτη.

35 Ως εκ τούτου, η επίμαχη στην κύρια δίκη αγωγή αποζημιώσεως συνιστά άμεση και αδιάσπαστη συνέπεια της ασκήσεως εκ μέρους της επιτροπής πιστωτών, δηλαδή ενός υποχρεωτικού οργάνου που έχει συσταθεί κατά το χρονικό σημείο της κινήσεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας, των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί βάσει ειδικώς των διατάξεων του εθνικού δικαίου οι οποίες διέπουν αυτό το είδος διαδικασίας (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 2ας Ιουλίου 2009, SCT Industri, C-111/08, EU:C:2009:419, σκέψη 28).

36 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι επίδικες παροχές επί τη βάσει των οποίων ασκήθηκε αγωγή αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας στρεφόμενη κατά επιτροπής πιστωτών, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στηρίζονται σε κανόνες που ισχύουν ειδικώς στην περίπτωση των διαδικασιών αφερεγγυότητας.

37 Όσον αφορά το δεύτερο κριτήριο το οποίο μνημονεύθηκε στη σκέψη 27 της παρούσας αποφάσεως, σημειώνεται ότι, κατά πάγια νομολογία, καθοριστικό στοιχείο προκειμένου να κριθεί αν έχει εφαρμογή η εξαίρεση του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1215/2012 είναι το πόσο στενή είναι η σχέση μεταξύ μιας αγωγής και της διαδικασίας αφερεγγυότητας (απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, Tünkers France και Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, σκέψη 28).

38 Συναφώς, προκειμένου να εξακριβωθεί αν η ευθύνη των μελών της επιτροπής πιστωτών είναι δυνατόν να στοιχειοθετηθεί εξαιτίας της απορρίψεως του προγράμματος εξυγιάνσεως, θα πρέπει να αναλυθούν, ιδίως, το εύρος των υποχρεώσεων που υπέχει η επιτροπή αυτή στο πλαίσιο της διαδικασίας αφερεγγυότητας και η συμβατότητα της εν λόγω απορρίψεως με τις υποχρεώσεις αυτές. Επιβάλλεται η διαπίστωση, όμως, ότι μια τέτοια ανάλυση έχει άμεση και στενή σχέση με τη διαδικασία αφερεγγυότητας και, κατά συνέπεια, συνδέεται στενά με τη διεξαγωγή της διαδικασίας αυτής.

39 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι αγωγή όπως η υπό εξέταση στην κύρια δίκη απορρέει άμεσα από διαδικασία αφερεγγυότητας και συνδέεται στενά με αυτή, οπότε δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1215/2012.

40 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού 1215/2012 έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή τυγχάνει εφαρμογής επί αγωγής αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας, η οποία έχει ασκηθεί κατά των μελών μιας επιτροπής πιστωτών λόγω της συμπεριφοράς που αυτά επέδειξαν σε ψηφοφορία σχετική με πρόγραμμα εξυγιάνσεως στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, και ότι, ως εκ τούτου, μια τέτοια αγωγή δεν εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.

Επί των δικαστικών εξόδων

41 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι η διάταξη αυτή τυγχάνει εφαρμογής επί αγωγής αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας, η οποία έχει ασκηθεί κατά των μελών μιας επιτροπής πιστωτών λόγω της συμπεριφοράς που αυτά επέδειξαν σε ψηφοφορία σχετική με πρόγραμμα εξυγιάνσεως στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, και ότι, ως εκ τούτου, μια τέτοια αγωγή δεν εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού.

(υπογραφές)